

Publiek raadplegingsdocument

(PRD)2411

30 juni 2022

te weten

Ontwerpbeslissing betreffende de vaststelling van
een gedragscode aardgas

genomen met toepassing van de artikelen 15/5undecies, § 1 en
15/14, § 2, 6°, van de wet van 12 april 1965 betreffende het
vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van
leidingen

VOORAFGAANDE OPMERKING

Alle raadplegingen zijn onderworpen aan de bepalingen van het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG. Dit geldt ook voor de behandeling en de bekendmaking van de ontvangen opmerkingen. Het huishoudelijk reglement en de wijzigingen eraan werden respectievelijk gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2015 en van 12 januari 2017. Meer informatie en de links naar de publicaties vindt u [hier](#).

OVERZICHT

Onderwerp:

Overeenkomstig artikel 15/5undecies, § 1, van de gaswet stelt de CREG, na raadpleging van de netgebruikers en van de netbeheerder, een gedragscode aardgas vast met betrekking tot het beheer van het aardgasvervoersnet en in het bijzonder met betrekking tot: (1) de voorwaarden voor de aansluiting op het vervoersnet en voor de toegang ertoe, alsook voor de toegang tot de opslaginstallatie voor aardgas en tot de LNG-installatie; (2) de voorwaarden inzake de verstrekking van balanceringsdiensten; (3) de voorwaarden inzake de toegang tot grensoverschrijdende infrastructuur, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer. Met huidige openbare raadpleging wenst de CREG tegemoet te komen aan haar wettelijke verplichting.

Modaliteiten voor opmerkingen:

1) Raadplegingsperiode:

Deze raadplegingsperiode bedraagt vier weken en loopt af op 31.07.2022 om 23.59 CET inbegrepen.

2) Vorm voor indiening van opmerkingen:

- Per e-mail aan consult.2411@creg.be

In geval de respondent van mening is dat zijn antwoord vertrouwelijke informatie bevat, dient deze informatie nauwkeurig en ondubbelzinnig als vertrouwelijk te worden aangeduid in het antwoord. Tevens dienen in dit antwoord de redenen voor de vertrouwelijkheid alsook het mogelijke nadeel of de mogelijke schade die de respondent meent te kunnen lijden indien toch tot publicatie van de vertrouwelijke informatie zou worden overgegaan, te worden opgegeven. Indien de respondent (andere dan een natuurlijke persoon) een geldige reden meent te hebben om zijn naam niet onthuld te zien, motiveert hij dit in zijn antwoord.

3) Contactpersoon en/of contactgegevens voor inlichtingen:

Maria-Isabella Detand , directie A en Ivo Van Isterdael, directie T, +32 2 289 76 11, consult.2411@creg.be.

Ontwerpbeslissing

(B)2411

30 juni 2022

Ontwerpbeslissing betreffende de vaststelling van een gedragscode aardgas

Met toepassing van de artikelen 15/5^{undecies}, § 1 en 15/14, § 2, 6°,
van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige
produkten en andere door middel van leidingen.

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	4
1.1. De Gasrichtlijn	4
1.2. De Gaswet	5
2. ANTECEDENTEN.....	10
3. RAADPLEGING	10
4. BEOORDELING	10
CONCLUSIE	15
BIJLAGE : GEDRAGSCODE AARDGAS - versie: 4 juli 2022 -Nederlands-Frans	16

INLEIDING

Overeenkomstig artikel 15/*Sundecies*, § 1, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen (hierna: Gaswet) en dat in werking treedt op 1 september 2022, stelt de COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN AARDGAS (hierna: CREG) een gedragscode aardgas vast betreffende :

1° de voorwaarden voor de aansluiting op het vervoersnet en voor de toegang ertoe, alsook voor de toegang tot de opslaginstallatie voor aardgas en tot de LNG-installatie;

2° de voorwaarden inzake de verstrekking van balanceringsdiensten;

3° de voorwaarden inzake de toegang tot grensoverschrijdende infrastructures, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer.

De ontwerpbeslissing bestaat, naast de inleiding en Bijlage 1, uit vier delen, meer bepaald het wettelijk kader, de antecedenten, de toelichting en tot slot de conclusie.

Deze ontwerpbeslissing werd genomen door het Directiecomité van de CREG op 30 juni 2022.

1. WETTELIJK KADER

1.1. DE GASRICHTLIJN

1. Artikel 41.6 tot 10, van de Gasrichtlijn¹ bepaalt:

“6. De regulerende instanties zijn bevoegd om ten minste de methodes voor het berekenen of tot stand komen van de volgende voorwaarden vast te stellen of voldoende ruim vóór hun inwerkingtreding goed te keuren:

a) de aansluiting op en toegang tot nationale netten, inclusief de transmissie- en distributietarieven en voorwaarden en tarieven voor toegang tot LNG-installaties. Deze tarieven of methoden maken het mogelijk dat de noodzakelijke investeringen in de netten en LNG-installaties op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat deze investeringen de levensvatbaarheid van de netten en de LNG-installaties kunnen waarborgen;

b) de verstrekking van balanceringsdiensten, die zo economisch mogelijk worden uitgevoerd en passende stimuleringsmaatregelen bieden voor netwerkgebruikers om hun input en output op elkaar af te stemmen. De balanceringsdiensten worden op billijke en niet-discriminerende wijze verstrekt en zijn gebaseerd op objectieve criteria, en

c) de toegang tot grensoverschrijdende infrastructures, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer.

7. De in lid 6 vermelde methoden of de voorwaarden worden gepubliceerd.

8. Bij de vaststelling of goedkeuring van de tarieven of methoden en de balanceringsdiensten zorgen de regulerende instanties ervoor dat de transmissie- en distributiesysteembeheerders passende stimulansen krijgen, zowel op korte als op lange termijn, om de efficiëntie te verbeteren, de marktintegratie en de leverings- en voorzieningszekerheid te versterken en verwante onderzoeksactiviteiten te ondersteunen.

9. De regulerende instanties monitoren het congestiebeheer van de nationale gastransmissienetwerken, inclusief interconnectoren, en de uitvoering van de regels inzake congestiebeheer. Hiertoe leggen de transmissiesysteembeheerders of marktdeelnemers hun congestiebeheersprocedures, inclusief de toewijzing van capaciteit, aan de nationale regulerende instanties ter goedkeuring voor. De nationale regulerende instanties mogen verzoeken om wijzigingen in deze procedures.

10. De regulerende instanties zijn bevoegd om zo nodig van de beheerders van transmissie-, opslag-, LNG- en distributiesystemen te verlangen dat zij de voorwaarden, inclusief de in dit artikel bedoelde tarieven en methodologieën, wijzigen om ervoor te zorgen dat deze evenredig zijn en op niet-discriminerende wijze worden toegepast. Indien de toegangsregeling voor opslag is omschreven overeenkomstig artikel 33, lid 3, omvat deze taak niet de wijziging van de tarieven. In geval van vertraging bij de vaststelling van transmissie- en distributietarieven hebben de regulerende instanties de bevoegdheid om transmissie- en distributietarieven en de berekeningswijzen hiervan voorlopig vast te stellen of goed te keuren en een besluit te nemen over passende compensatiemaatregelen indien de definitieve tarieven of berekeningswijzen afwijken van deze voorlopige tarieven of berekeningswijzen.”

2. Artikel 23.1, van de gasrichtlijn bepaalt dat : *“De transmissiesysteembeheerder stelt transparante en efficiënte procedures en tarieven op voor de niet-discriminerende aansluiting van opslaginstallaties, LNG-hervergassingsinstallaties en industriële afnemers op het transmissiesysteem, en publiceert deze. Deze procedures worden door de regulerende instantie goedgekeurd.”*

¹ Richtlijn 2009/73/EG van het Europees parlement en de raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG

Een recent arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 24 februari 2022, C-290/20² heeft geoordeeld dat aangezien artikel 23 van de gasrichtlijn onder Hoofdstuk IV gerangschikt is de toepassing ervan niet geldt voor transmissiesysteembeheerders die OU-gecertificeerd zijn (zie hiervoor de randnummers 35, 36, 37 en 38).

Het wetgevingspakket voorgesteld door de Europese Commissie op 14 juli 2021 herneemt artikel 23.1, van de gasrichtlijn en breidt het toepassingsgebied ervan uit tot waterstof. Huidig artikel 23.1 wordt artikel 38.1 en staat gerangschikt onder Hoofdstuk V, "Voorschriften voor transmissie-, opslag- en systeembeheerders van aardgas". Het nieuwe artikel 38 draagt als titel: "~~Besluitvormingsbevoegdheden inzake de aansluiting van opslaginstallaties, LNG-hervergassingsinstallaties en industriële verbruikers op het transmissiesysteem en het waterstofnet~~".

Het ontwerp van artikel 38.1 luidt als volgt: "De transmissiesysteembeheerder en de waterstofnetbeheerder stellen transparante en efficiënte procedures en tarieven op voor de niet-discriminerende aansluiting van opslaginstallaties voor aardgas of waterstof, LNG-hervergassingsinstallaties, waterstofterminals en industriële afnemers op het transmissiesysteem en het waterstofnet, en publiceert deze. Deze procedures worden door de regulerende instantie goedgekeurd."

De CREG zal de gedragscode aardgas in die zin aanpassen van zodra het voorstel van gasrichtlijn zal zijn aangenomen door het Europees Parlement en de Raad.

1.2. DE GASWET

3. Bij wet van 21 juli 2021, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 september 2021, werd artikel 15/5 *undecies*, § 1, van de Gaswet gewijzigd als volgt:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt³ :

"Art. 15/5 undecies, §1 Na raadpleging van de netgebruikers en van de netbeheerder, stelt de commissie een gedragscode vast met betrekking tot het beheer van het aardgasvervoersnet en in het bijzonder met betrekking tot:

1° de voorwaarden voor de aansluiting op het vervoersnet en voor de toegang ertoe, alsook voor de toegang tot de opslaginstallatie voor aardgas en tot de LNG-installatie;

2° de voorwaarden inzake de verstrekking van balanceringsdiensten;

3° de voorwaarden inzake de toegang tot grensoverschrijdende infrastructuren, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer."

2° in het tweede lid worden in de bepaling onder 1°, de woorden "de aanvraag" vervangen door de woorden "de indiening en de behandeling van de aanvraag van aansluiting en";

"De gedragscode bepaalt :

1° de procedures en regels inzake de indiening en de behandeling van de aanvraag van aansluiting en van toegang tot het net;

²

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=254588&pageIndex=0&doclang=nl&mode=lst&dir=&cc=first&part=1&cid=3567090>.

³ Vet gedrukte tekst zijn invoegingen en doorstreepte tekst zijn weglatingen.

2° de gegevens die de gebruikers van het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas en de LNG-installatie aan de beheerder van het aardgasvervoersnet, aan de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas en aan de beheerder van de LNG-installatie moeten verstrekken;

3° de voorzorgsmaatregelen die de beheerder van het aardgasvervoersnet, de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas en de beheerder van de LNG-installatie dienen te nemen om de vertrouwelijkheid van de commerciële gegevens met betrekking tot de gebruikers van het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas of de LNG-installatie te beschermen;”

3° in het tweede lid worden in de bepaling onder 4° de woorden “en aan te sluiten op” ingevoegd tussen de woorden “om toe te treden tot” en de woorden “tot hun net en hun installatie”.

“4° de termijnen waarbinnen de beheerder van het aardgasvervoersnet, de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas en de beheerder van de LNG-installatie moeten antwoorden op de aanvragen om toe te treden tot **en aan te sluiten op** hun net en hun installatie;

5° de maatregelen om elke discriminatie tussen gebruikers of categorieën gebruikers van het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas of de LNG-installatie te vermijden;”

4° in het tweede lid wordt de bepaling onder 6° opgeheven;

~~6° de minimumvereisten met betrekking tot de juridische en operationele scheiding van de vervoers- en leveringsfuncties van aardgas binnen de geïntegreerde beheerders van het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas of de LNG-installatie;~~

5° in het tweede lid worden in de bepaling onder 7° de woorden “en de aansluiting op” ingevoegd tussen de woorden “de gebruikers voor de toegang tot” en de woorden “het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas of de LNG-installatie.”;

“7° de basisbeginselen met betrekking tot de rechten en verplichtingen van, enerzijds, de beheerder van het aardgasvervoersnet, de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas en de beheerder van de LNG-installatie, en, anderzijds, de gebruikers voor de toegang tot **en de aansluiting op** het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas of de LNG-installatie;”

6° in het tweede lid wordt de bepaling onder 8° aangevuld met de woorden “die verband houdt met aansluiting op en toegang tot het vervoersnet”;

“8° de basisbeginselen met betrekking tot facturering **die verband houdt met aansluiting op en toegang tot het vervoersnet;**

9° de basisbeginselen met betrekking tot de rechten en verplichtingen van, enerzijds, de beheerder van het aardgasvervoersnet, de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas en de beheerder van de LNG-installatie en, anderzijds, de gebruikers van het desbetreffende aardgasvervoersnet, van de opslaginstallatie voor aardgas of van de LNG-installatie inzake het gebruik ervan en meer bepaald, inzake onderhandelingen over de toegang tot vervoer, over het congestiebeheer en over de publicatie van informatie;”

7° in het tweede lid worden de bepalingen onder 10° en 11° opgeheven.”

~~“10° maatregelen die in het verbintenissenprogramma moeten worden opgenomen om te waarborgen dat ieder discriminerend gedrag is uitgesloten en om te voorzien in een adequaat toezicht op de naleving ervan. Het programma bevat de specifieke verplichtingen van de werknemers ter verwezenlijking van die doelstelling. De persoon of instantie die verantwoordelijk is voor het toezicht op het verbintenissenprogramma dient bij de Commissie jaarlijks een verslag in waarin de genomen maatregelen worden uiteengezet. Dit verslag wordt gepubliceerd;~~

~~11° de vereisten inzake onafhankelijkheid van het personeel van de beheerders ten opzichte van de producenten, distributeurs, leveranciers en tussenpersonen.~~

12° de regels en de organisatie van de secundaire markt waarvan sprake in artikel 15/1, § 1, 9°bis;

13° de basisprincipes betreffende de organisatie van de toegang tot de hubs.

De toekenning en het behoud van elke vervoers- of leveringsvergunning zijn onderworpen aan het naleven van de gedragscode.”

4. Paragraaf 3, van artikel 15/5undecies, van de Gaswet is ongewijzigd gebleven en luidt als volgt.

“§ 3. De beheerder van een interconnector is gehouden de volgende verplichtingen te respecteren:

1° hij ontwikkelt, exploiteert en onderhoudt de interconnector en houdt toezicht op de veiligheid, de betrouwbaarheid en de doeltreffendheid van de interconnector, en dit in economisch aanvaardbare omstandigheden, met respect voor het milieu en de energie-efficiëntie;

2° op de beheerder van een interconnector zijn van toepassing de netwerkcodes en de Europese richtlijnen, vastgesteld op basis van de Verordening (EG) nr. 715/2009, rekening houdende met de specifieke aard van de interconnector;

3° alle netgebruikers hebben toegang tot de interconnector en de vervoersdiensten op korte en op lange termijn en dit op een niet-discriminerende en transparante wijze, met gebruikmaking van een transportcontract;

4° de voorwaarden voor toegang tot de interconnector en de vervoersdiensten, inclusief de procedures voor toewijzing van capaciteit en congestiebeheer, moeten bevorderlijk zijn voor een efficiënte grensoverschrijdende handel in gas en voor de concurrentie. Zij streven naar convergentie met de voorwaarden voor toegang tot de vervoersdiensten, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer, van de aansluitende vervoersnetten.

Ruim voor de inwerkingtreding stelt de beheerder van een interconnector een transportcontract op dat op een gedetailleerde wijze bovenvermelde verplichtingen uiteenzet. Het transportcontract bestaat uit een toegangscontract, een toegangsreglement en een toegangsprogramma. Na raadpleging van de markt wordt het transportcontract door de beheerder van een interconnector bij de commissie ingediend voor goedkeuring.”

5. Verder werd artikel 15/14, § 2, alinea 2, van de Gaswet gewijzigd als volgt:

“§ 2. De Commissie is belast met een raadgevende taak ten behoeve van de overheid inzake de organisatie en werking van de aardgasmarkt, enerzijds, en met een taak van toezicht en controle op de toepassing van de betreffende wetten en reglementen, anderzijds.

Te dien einde zal de Commissie :

6° de voorwaarden voor de aansluiting op en de toegang tot de vervoernetten en de LNG-installaties, overeenkomstig artikel 15/5undecies, § 1, vaststellen. Die voorwaarden maken het mogelijk dat de noodzakelijke investeringen in de netten en LNG-installaties op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat deze investeringen de levensvatbaarheid van de netten en de LNG-installaties kunnen waarborgen;

34° de voorwaarden inzake de verstrekking van balanceringsdiensten, die zo economisch mogelijk worden uitgevoerd en passende stimuleringsmaatregelen bieden voor netwerkgebruikers om hun input en output op elkaar af te stemmen, overeenkomstig artikel 15/5undecies, § 1, vaststellen. De balanceringsdiensten worden op billijke en niet-discriminerende wijze verstrekt en zijn gebaseerd op objectieve criteria;

35° de voorwaarden inzake de toegang tot grensoverschrijdende infrastructures, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer, overeenkomstig artikel 15/5undecies, § 1, vaststellen.”

6. Overeenkomstig artikel 15/1, § 3, 7°, van de gaswet is de beheerder van het aardgasvervoersnet gehouden tot:

“een ontwerp van regels voor het beheer van de congestie op te stellen dat hij aan de commissie en de Algemene Directie Energie betekent. De commissie keurt dit ontwerp goed en kan hem op gemotiveerde wijze verzoeken deze regels te wijzigen mits het naleven van de regels voor de congestie die bepaald zijn

door de buurlanden waarvan de interconnectie betrokken is en in overleg met het ACER. De commissie publiceert op haar internetsite de regels voor het beheer van de congestie. De implementering van de regels wordt gemonitord door de commissie;"

7. Overeenkomstig artikel 15/2^{quinquies}, van de gaswet zijn op de gemeenschappelijke balancerings-onderneming van toepassing:

" § 1 ... De Verordening (EU) nr. 312/2014, evenals alle bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten die verband houden met balanceringsactiviteiten van de gemeenschappelijke onderneming als bedoeld in artikel 15/2bis, voor zover deze niet strijdig zijn met de Verordening (EU) nr. 312/2014.

Op de gemeenschappelijke onderneming zijn in het bijzonder van toepassing de artikelen 15/16, 15/18, 15/18bis, 15/20, 15/20bis, 15/21, 15/22, 18, 19, 19bis, 20, 20/1, 20/1bis, 20/2 en 23.

§ 2. De Commissie is, ten aanzien van de gemeenschappelijke onderneming, als bedoeld in artikel 15/2bis, bevoegd voor de uitvoering van de taken opgenoemd in artikel 15/14, § 2, tweede lid, met uitzondering van punten 26°, 30°, 31°, 32° en 33°, voor zover zij verband houden met balanceringsactiviteiten uit te voeren door de gemeenschappelijke onderneming.

De Commissie bekrachtigt, op voorstel van de gemeenschappelijke onderneming :

1° het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode die de rechten en verplichtingen van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers in het kader van de balanceringsactiviteit beheerst.

Het balanceringscontract en, in voorkomend geval, de balanceringscode bevatten in elk geval op gedetailleerde wijze :

- a) de definities van de in het balanceringscontract gebruikte terminologie;*
- b) het voorwerp van het balanceringscontract;*
- c) de voorwaarden waaraan de balanceringsactiviteit door de gemeenschappelijke onderneming geleverd wordt;*
- d) de rechten en plichten verbonden aan de geleverde balanceringsactiviteit;*
- e) de facturatie en betalingsmodaliteiten;*
- f) de financiële garanties en andere waarborgen;*
- g) de bepalingen inzake de aansprakelijkheid van de gemeenschappelijke onderneming en de netgebruikers;*
- h) de impact van situaties van overmacht op de rechten en plichten van de partijen;*
- i) de bepalingen in verband met de verhandelbaarheid en overdracht van het balanceringscontract;*
- j) de duur van het balanceringscontract;*
- k) de bepalingen inzake opschorting en opzeg van het balanceringscontract, met uitzondering van uitdrukkelijk ontbindende bedingen in hoofde van de gemeenschappelijke onderneming;*
- l) overeengekomen vormen inzake kennisgevingen tussen partijen;*
- m) de bepalingen die van toepassing zijn wanneer de netgebruiker foutieve en onvolledige informatie geeft;*
- n) het stelsel van geschillenregeling;*
- o) het toepasselijke recht;*
- p) de regels en procedures die van toepassing zijn op de geïntegreerde balanceringszone en het balanceringsmodel.*

2° het balanceringsprogramma, dat het balanceringsmodel beschrijft;

3° de balanceringsstarieven.

Het voorstel van het balanceringscontract, van het balanceringsprogramma en van de balanceringscode, evenals de eventuele wijzigingen ervan, worden door de gemeenschappelijke onderneming opgesteld na raadpleging door deze laatste van de netgebruikers. Daartoe richt de gemeenschappelijke onderneming een overlegstructuur op binnen dewelke zij de netgebruikers kan ontmoeten. De gemeenschappelijke onderneming stelt een verslag op over de raadpleging dat zij toevoegt aan de documenten die ter goedkeuring worden voorgelegd. Voor zover dat de gemeenschappelijke onderneming nog niet zou zijn opgericht ten tijde van de eerste raadpleging van de netgebruikers inzake het balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode, zal deze raadpleging worden uitgevoerd door de beheerder van het aardgasvervoersnet. De Commissie kan, rekening houdend met gewijzigde marktomstandigheden, met inbegrip van nieuwe of gewijzigde wet- of regelgeving, en/of met haar evaluatie van de marktwerking, de gemeenschappelijke onderneming de opdracht geven het goedgekeurde balanceringscontract, het balanceringsprogramma en de balanceringscode aan te passen en daartoe een voorstel tot wijziging ter goedkeuring voor te leggen aan haar.”

8. Overeenkomstig artikel 15/5undecies, § 3, van de gaswet is de beheerder van een interconnector gehouden de volgende verplichtingen te respecteren:

“ 1° hij ontwikkelt, exploiteert en onderhoudt de interconnector en houdt toezicht op de veiligheid, de betrouwbaarheid en de doeltreffendheid van de interconnector, en dit in economisch aanvaardbare omstandigheden, met respect voor het milieu en de energie-efficiëntie;

2° op de beheerder van een interconnector zijn van toepassing de netwerkcodes en de Europese richtlijnen, vastgesteld op basis van de Verordening (EG) nr. 715/2009, rekening houdende met de specifieke aard van de interconnector;

3° alle netgebruikers hebben toegang tot de interconnector en de vervoersdiensten op korte en op lange termijn en dit op een niet-discriminerende en transparante wijze, met gebruikmaking van een transportcontract;

4° de voorwaarden voor toegang tot de interconnector en de vervoersdiensten, inclusief de procedures voor toewijzing van capaciteit en congestiebeheer, moeten bevorderlijk zijn voor een efficiënte grensoverschrijdende handel in gas en voor de concurrentie. Zij streven naar convergentie met de voorwaarden voor toegang tot de vervoersdiensten, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer, van de aansluitende vervoersnetten.

Ruim voor de inwerkingtreding stelt de beheerder van een interconnector een transportcontract op dat op een gedetailleerde wijze bovenvermelde verplichtingen uiteenzet. Het transportcontract bestaat uit een toegangscontract, een toegangsreglement en een toegangsprogramma. Na raadpleging van de markt wordt het transportcontract door de beheerder van een interconnector bij de commissie ingediend voor goedkeuring.

De commissie is bevoegd om zo nodig van de beheerder van een interconnector te verlangen dat hij de voorwaarden van het transportcontract wijzigt om ervoor te zorgen dat deze evenredig zijn en op niet-discriminerende wijze worden toegepast.

Iedere wijziging van het transportcontract, op initiatief van de beheerder van een interconnector of op vraag van de commissie, kan pas in werking treden na raadpleging van de markt en mits goedkeuring door de commissie.”

9. Overeenkomstig artikel 15/11, § 2, van de gaswet wijst de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas de capaciteiten van de opslaginstallatie toe aan de hand van transparante en niet-discriminerende criteria en op basis van door de CREG goedgekeurde toewijzingsregels.

Deze criteria houden rekening met de bepalingen van de gedragscode aanvaard in uitvoering van artikel 15/5undecies, van de gaswet en die van toepassing zijn voor de toewijzing op korte, middellange en lange termijn van de opslagcapaciteiten.

De derdetoegangsdiensten worden door de beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas aan de opslaggebruiker aangeboden overeenkomstig artikel 15 van de Verordening (EG) nr. 715/2009. De beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas respecteert eveneens de transparantievereisten zoals bepaald in artikel 19 van de Verordening (EG) nr. 715/2009. De mechanismen inzake capaciteitsallocatie en de procedures inzake congestiebeheer geschieden in respect van artikel 17 van de Verordening (EG) nr. 715/2009. De CREG keurt de toegangsvoorwaarden voor opslag goed en houdt toezicht op de toepassing ervan.

2. ANTECEDENTEN

10. Ingevolge het arrest van het Europese Hof van Justitie van 3 december 2020 (C-767/19) werd de Gaswet bij wet van 21 juli 2021, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 september 2021, aangepast en is de CREG voortaan bevoegd om bij middel van een beslissing een gedragscode aardgas vast te stellen betreffende:

1° de voorwaarden voor de aansluiting op het vervoersnet en voor de toegang ertoe, alsook voor de toegang tot de opslaginstallatie voor aardgas en tot de LNG-installatie;

2° de voorwaarden inzake de verstrekking van balanceringsdiensten;

3° de voorwaarden inzake de toegang tot grensoverschrijdende infrastructuur, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer.

3. RAADPLEGING

11. Artikel 15/5*undecies*, § 1, van de Gaswet vereist dat de CREG over de vaststelling van een gedragscode aardgas een openbare raadpleging organiseert.

12. Overeenkomstig artikel 33, § 1, van het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG heeft het directiecomité beslist een openbare raadpleging te lanceren over huidige ontwerpbeslissing op de website van de CREG.

13. Deze openbare raadpleging vindt plaats van 4 juli 2022 tot en met 31 juli 2022.

4. BEOORDELING

14. Overeenkomstig artikel 15/5*undecies*, § 1, van de gaswet is de CREG bevoegd verklaard om de gedragscode aardgas vast te stellen. Voorheen werd de gedragscode door de Koning bekrachtigd bij koninklijk besluit op voorstel van de CREG.

15. Overeenkomstig artikel 15/14, § 2, 6°, van de gaswet is de CREG niet langer meer bevoegd om de belangrijkste voorwaarden van de beheerders voor aardgasvervoer, van de opslaginstallatie voor aardgas en van de LNG-installatie goed te keuren.

Onder 'belangrijkste voorwaarden' moet worden verstaan: het standaardcontract voor de toegang tot het vervoersnet en de daarmee verbonden operationele regels (artikel 1, 51°, van de gaswet).

16. Overeenkomstig artikel 3, van het koninklijk besluit van 23 december 2010 betreffende de gedragscode inzake de toegang tot het aardgasvervoersnet, de opslaginstallatie voor aardgas en de LNG-installatie en tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 juni 2001 betreffende de algemene voorwaarden voor de levering van aardgas en de toekenningvoorwaarden van de leveringsvergunningen voor aardgas (hierna: K.B. gedragscode), vallen de belangrijkste voorwaarden uiteen in:

- het standaard aansluitingscontract;
- het standaard DNB-aansluitingscontract;
- het standaard aardgasvervoerscontract, onverminderd artikel 110;
- het standaard opslagcontract, onverminderd artikel 169, § 2;
- het standaard LNG-contract, onverminderd artikel 201, §§ 2 en 3;
- de toegangsreglementen voor aardgasvervoer, LNG en opslag.

17. Concreet betekent dit dat door de wetswijziging van artikel 15/14, § 2, 6°, van de gaswet de CREG voornoemde regulatoire documenten, die de aansluiting op en de toegang tot de vervoersinstallaties preciseren, niet langer meer zou kunnen goedkeuren.

Echter, wat betreft de regulatoire documenten van de beheerder van een interconnector, met name het transportcontract dat bestaat uit een toegangscontract, een toegangsreglement en een toegangsprogramma, blijft de CREG wel bevoegd om deze goed te keuren aangezien artikel 15/5*undecies*, § 3, van de gaswet niet werd gewijzigd. Hetzelfde geldt voor de gemeenschappelijke balancerings-onderneming. Ingevolge artikel 15/2*quinquies*, § 2, van de gaswet, blijft de CREG bevoegd om het balanceringscontract, de balanceringscode en het balanceringsprogramma goed te keuren.

Ieder van deze regulatoire documenten preciseren de algemene en specifieke voorwaarden voor de aansluiting op en de toegang tot met toepassing van de algemene principes voorzien in het K.B. gedragscode, dat nu de gedragscode aardgas wordt, vastgesteld door de CREG. Eveneens passen deze regulatoire documenten de algemene principes voorzien in de gaswet en de Europese regelgeving, toe.

Het komt dan ook meer dan onlogisch over dat betreffende de belangrijkste voorwaarden de CREG deze niet langer meer zou mogen goedkeuren, terwijl voor de interconnector en de gemeenschappelijke balancerings-onderneming dit wel nog steeds het geval is. Bovendien moet verwezen worden naar artikelen 41.6, van de gasrichtlijn (paragraaf 1 van huidige ontwerpbeslissing), artikel dat is omgezet naar aanleiding van de gaswetswijziging op 21 juli 2021 (artikel 15/5*undecies*, § 1, van de gaswet) en dat het toepassingsgebied van de gedragscode aardgas uitbreidt tot de voorwaarden voor grensoverschrijdende infrastructuur (interconnector).

Voor de CREG maken evenwel de regulatoire documenten integraal deel uit van de voorwaarden om aansluiting te kunnen bekomen op en toegang te verkrijgen tot, hetgeen dus minstens een goedkeuring van de CREG vereist.

18. De CREG stelt vast dat de termen "vaststellen" en "goedkeuren" in de wettelijke bepalingen die het kader scheppen om 'aansluiting te kunnen bekomen op' en de 'toegang tot' in de gaswet door elkaar worden gebruikt alsof dit synoniemen zijn. En dit terwijl beide noties een juridisch eigen betekenis hebben. In geval van een goedkeuringsbevoegdheid zal de beheerder een nieuw voorstel moeten indienen om een goedkeuring te kunnen bekomen wanneer de regulerende instantie niet

akkoord gaat met het initieel voorstel. Een vaststellingsbevoegdheid impliceert daarentegen dat de regulerende instantie het initieel voorstel van de beheerder zelf kan wijzigen.

Hiervoor kan ook verwezen worden naar de Interpretatieve nota van de Europese Commissie van 22 januari 2010 betreffende de bevoegdheden van de regulerende instanties. Op pagina 14 bevestigt de Europese Commissie bovenvermelde lezing wat verstaan moet worden onder 'goedkeuring' en 'vaststelling' aangaande de voorwaarden bedoeld in artikel 41.6, van de gasrichtlijn.

19. Gezien de artikelen 15/1, § 3, 7° (goedkeuren door de CREG van regels voor het beheer van de congestie van de beheerder van het aardgasvervoersnet), 15/2bis (goedkeuring door de CREG van de regulatoire documenten van de gemeenschappelijke balancerings-onderneming), 15/11, § 2 (goedkeuring door de CREG van de derdetoegangsvoorwaarden voor opslag) en tot slot, 15/5undecies, § 3, van de gaswet (goedkeuring regulatoire documenten van de beheerder van een interconnector), en rekening houdende met wat is uiteengezet in paragraaf 17 van huidige ontwerpbeslissing, is de CREG van oordeel dat voor de activiteiten van aardgasvervoer (beheerder van het aardgasvervoersnet), van opslag (beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas) en LNG (beheerder van de LNG-installatie) zij de regulatoire documenten moet blijven goedkeuren.

20. De CREG heeft het K.B. gedragscode als basistekst genomen voor de opmaak van de gedragscode aardgas (Bijlage 1 van huidige ontwerpbeslissing). Vet gedrukte tekst moeten gelezen worden als 'wijzigingen/invoegingen' en doorstreepte tekst moet gelezen worden als 'weglatingen'.

21. Het vervoersmodel betreffende 'aardgasvervoer', 'opslag', 'LNG', het vervoersmodel van toepassing op de beheerder van een interconnector en het 'balanceringsmodel' van toepassing op de gemeenschappelijke balancerings-onderneming werden niet gewijzigd.

Voor een uitvoerige beschrijving van voornoemde vervoersmodellen kan verwezen worden naar volgende beslissingen van de CREG:

- Vervoersmodel voor aardgasvervoer van toepassing op Fluxys Belgium NV: Beslissing (B)2331 over de aanvraag van de NV Fluxys Belgium tot goedkeuring van het voorstel tot wijziging van het Standaard Aardgasvervoerscontract, Toegangsreglement voor aardgasvervoer en Aardgasvervoersprogramma, van 3 februari 2022⁴;
- Vervoersmodel voor opslag van toepassing op Fluxys Belgium NV: Beslissing (B)2258 over de aanvraag van de N.V. Fluxys Belgium tot goedkeuring van het voorstel tot wijziging van het Standaard Opslagcontract, het glossarium van definities, de bijlagen B, C1, C2, D1, F, G en H1 van het Toegangsreglement voor Opslag en het Opslagprogramma, van 16 juli 2021⁵;
- Vervoersmodel voor LNG van toepassing op Fluxys LNG NV: Beslissing (B)2290 over de aanvraag tot goedkeuring van het gewijzigde LNG Toegangsreglement voor de LNG Terminal van Zeebrugge en het gewijzigde LNG Terminallig Programma, van 21 oktober 2021⁶;
- Vervoersmodel van toepassing op Interconnector Ltd: Beslissing (B)2325 over het voorstel van Interconnector Limited tot wijziging van de Toegangsovereenkomst met INT, het Toegangsreglement van INT en het Toegangsprogramma, van 10 maart 2022⁷;
- Balanceringsmodel van toepassing op Balansys NV: Beslissing (B)2231 over de aanvraag tot goedkeuring van het door de NV Balansys ingediende voorstel tot wijziging van het Balanceringscontract, de Balanceringscode en het Balanceringsprogramma, van 3 juni 2021⁸.

⁴ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2331>

⁵ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2258>

⁶ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2290>

⁷ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2325>

⁸ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2231>

Voor een uitvoerige beschrijving van aansluiting op het aardgasvervoersnet kan verwezen worden naar volgende beslissingen van de CREG:

- Aansluiting Eindafnemer: Beslissing (B)2332 over de aanvraag van de NV Fluxys Belgium tot goedkeuring van het voorstel tot wijziging van het standaard Aansluitingscontract – Eindafnemer, van 17 februari 2022⁹;
- Aansluiting Lokaal Gasproductiepunt: Beslissing (B)2191 over de aanvraag van de NV Fluxys Belgium tot goedkeuring van het standaard aansluitingscontract voor het Lokaal Gasproductiepunt, van 11 maart 2021¹⁰;
- Aansluiting Distributienetbeheerder: Beslissing (B)1508 over het door de NV Fluxys Belgium voorgestelde standaard DNB-aansluitingscontract (d.w.z. voor de aansluiting van de distributienetbeheerders op het aardgasvervoersnet), van 8 september 2016¹¹.

22. De belangrijkste wijzigingen in het ontwerp van gedragscode aardgas (Bijlage 1 van huidige ontwerpbeslissing) kunnen als volgt worden samengevat:

- Opname van de voorwaarden van de derdetoegangsdiensten van toepassing op een interconnector als grensoverschrijdende infrastructuur;
- Opname van de markt-gebaseerde balanceringsactiviteiten van toepassing op de gemeenschappelijke balancerings-onderneming en de netgebruikers;
- Vele aanpassingen/nieuwigheden zijn een in overeenstemming brengen van de oorspronkelijk tekst (K.B. gedragscode) met de van toepassing geworden Europese wetgeving.;
- De definities zijn geordend per thema en per thema alfabetisch gerangschikt (Nederlands als standaard). Om de leesbaarheid van de artikelen in Deel I en Deel II te vergemakkelijken, werden tal van definities opgenomen in de definitielijst die een verzamelnaam zijn van een aantal zelfstandige begrippen. Bijvoorbeeld het begrip ‘Vervoerscontracten’ is een verzamelnaam van het standaard aardgasvervoerscontract, het standaard opslagcontract, het standaard LNG-contract en het toegangscontract Interconnector. Dit geldt ook voor de begrippen ‘Toegangsreglement(en)’, ‘Dienstenprogramma’s’, ‘Netgebruikers’, ‘Diensten’ en ‘Beheerders’. Ieder van deze begrippen zijn gedefinieerd als een verzamelnaam. Definities die niet in de tekst die daarop volgt, worden gebruikt, zijn weggelaten.
- Afdeling 2.3 betreffende de ‘Open Season procedure’ is in overeenstemming gebracht met wat vandaag door de beheerders wordt toegepast. Dit geldt ook voor heel wat andere thema’s, zoals de organisatie van de secundaire markt, de toegang tot de virtuele handelsplaatsen, de hubs, noodsituaties en overmacht. In Afdeling 2.8, Deel I inzake Netontwikkeling zijn ook tal van wijzigingen en aanpassingen doorgevoerd;
- Opsplitsing van de voorwaarden inzake ‘aansluiting op’ en ‘toegang tot’ heeft geleid tot twee aparte hoofdstukken (Hoofdstuk 3, Deel I betreffende toegang en Hoofdstuk 4, Deel I betreffende aansluiting), teneinde de leesbaarheid van de gedragscode aardgas te vergemakkelijken;
- Zoals uiteengezet in paragraaf 19 van huidige ontwerpbeslissing keurt de CREG de regulatoire documenten goed op voorstel van de beheerder of de gemeenschappelijk balancerings-onderneming en dit na raadpleging van de markt door hen. Indien de CREG het niet eens is met het voorstel, kan de CREG aan de beheerder of de gemeenschappelijk balancerings-onderneming vragen om een gewijzigd voorstel binnen de twee maanden in te dienen waarover

⁹ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2332>

¹⁰ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b2191>

¹¹ <https://www.creg.be/nl/publicaties/beslissing-b160908-cdc-1508>

niet geraadpleegd moet worden, en dit teneinde de CREG toe te laten het voorstel te kunnen goedkeuren.

- Er werd een nieuw Hoofdstuk 5, Deel I betreffende monitoring van de aardgasmarkt aan de gedragscode aardgas toegevoegd;
- Voor iedere activiteit – aardgasvervoer, opslag en LNG – werd volgende structuur in Deel II toegepast: 1° opsomming van de basisprincipes van het vervoersmodel van toepassing op de activiteit, 2° de inhoud van het daarop van toepassing zijnde contract, 3° de inhoud van het daarop van toepassing zijnde toegangsreglement/balanceringscode, 4° het diensten- / toegangsprogramma, 5° de rechten en plichten van de beheerder/gemeenschappelijke balancerings-onderneming en 6° rechten en plichten van de netgebruikers.

23. Volledigheidshalve, laat de CREG nog gelden dat op datum van vaststelling van de gedragscode aardgas de door de CREG reeds goedgekeurde vervoerscontracten, toegangsreglementen, dienstenprogramma's, balanceringscontract, balanceringscode, balanceringsprogramma, standaard aansluitingscontract voor de eindafnemer en het standaard DNB-aansluitingscontract van toepassing blijven en dit tot de datum waarop de CREG een voorstel tot wijziging van deze regulatoire documenten goedkeurt, ingediend bij de CREG na datum van inwerkingtreding van de gedragscode aardgas.

24. De gedragscode aardgas treedt in werking op de datum van de publicatie op de website van de CREG: www.creg.be.

CONCLUSIE

Met toepassing van artikel 15/*Sundecies*, § 1, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, stelt de CREG de gedragscode aardgas Bijlage I, van huidige ontwerpbeslissing vast.

De gedragscode aardgas treedt in werking op de datum van publicatie op de website van de CREG: www.creg.be.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

**BIJLAGE : GEDRAGSCODE AARDGAS - versie: 4 juli 2022 -
Nederlands-Frans**